

2. The digestion coefficients obtained for the two kinds of food do not show significant differences therefore they cannot serve as a basis of judgement of the degree of the spoiling of the food.

3. The retention of nitrogen is clearly lower when spoiled food is fed therefore into account should be taken at least the deterioration of the economical effect of the feeding expressed by a decrease of the body weight gains and an increase of the quantity of food used for the gain of 1 kg. of the body weight.

4. The savouriness of the food ration which includes spoiled food is inferior and therefore one should reckon that the animals will leave over some part of the food offered to them.

Lewicki C. Wójciak M. — **L'utilité du grain de blé détérioré (IIIe partie). La digestibilité et la possibilité d'une assimilation des parties intégrantes alimentaires de l'orge détériorée.**

Le but de l'expérience était la constatation, si la détérioration de l'orge avait influé et dans quel degré sur l'assimilation possible du fourrage par les porcs. La détérioration par *Tyroglyphus farinae* était liée avec moisissure. Le bilan de l'azote et la digestibilité des ingrédients alimentaires servaient de critère de la possibilité de l'assimilation.

L'expérience fut effectuée sur 4 porcs d'engraissement. Les coefficients de la digestibilité d'une nourriture saine comportent pour les substances azotées 78,1%, les extraits d'éther 58,4%, les fibres crus 27,2% et les extraits non azotés 91,7% — tandis que pour l'orge détériorée proportionnellement 80,6%, 56,2%, 33,1% et 92,6%. La rétention journalière de l'azote comporte en moyenne pour le fourrage sain 33,45 g et pour le fourrage détérioré 22,24 g.

En se basant sur l'expérience effectuée on peut constater que:

1. L'analyse chimique de base du fourrage ne démontre pas sa salubrité, seule la hausse de la quantité d'azote soluble dans l'eau peut être un indicateur des changements dans les combinaisons d'albumines; une plus grande solubilité peut indiquer une lésion de la structure d'albumines.

2. Les coefficients de la digestibilité obtenus pour les deux fourrages ne diffèrent pas beaucoup et ne permettent pas de juger du degré de la détérioration du fourrage.

3. La rétention de l'azote est nettement moins grande quand les animaux sont nourris à l'aide du fourrage détérioré, c'est pourquoi il faut compter tout au moins avec un effet moins avantageux du

nourrissage, s'exprimant par une augmentation du poids plus lente et une augmentation de la quantité du fourrage nécessaire à 1 kg d'accroissement.

4. La saveur du fourrage, comportant une partie détériorée est moins bonne, il faut donc compter que les animaux ne mangeront pas tout le fourrage qui leur sera donné.

Lewicki C. Wójciak M. — **Brauchbarkeit des verdorbenen Getreidekorns. III. Teil. Verdaulichkeit und Assimilation der Nahrungskomponente der verdorbenen Gerste bei Schweinen.**

Die Versuche verfolgten den Zweck inwieweit und ob eine Gerstenschädigung auf die Assimilation des Futters bei Schweinen einen Einfluss ausübt. Die Gerstenschädigung war Folge einer starken Lähmung durch *Tyroglyphus farinae* und der darauf folgenden Verschimmelung. Als Kriterium der Assimilation diente die Stickstoffbilanz und die Verdaulichkeit der Nahrungskomponente.

Zum Experiment wurden 4 Mastschweine herangezogen. Die erhaltenen Verdauungskoeffizienten bei Verfütterung vom gesunden Futter betragen für Stickstoffkörper 78,1%, Ätherauszug 58,4%, rohe Fasern 27,2% und stickstofflose Auszüge 91,7%, dagegen machen aus dieselben Koeffizienten der verdorbenen Gerste entsprechend 80,6%, 56,2%, 33,1% und 92,6%. Tagesretention des Stickstoffs bei Verfütterung der gesunden Gerste durchschnittlich 33,45 g und 22,24 g der verdorbenen.

Demnach kann folgendes angenommen werden:

1. Die grundsätzliche chemische Futteranalyse liefert kein massgebendes Bild der Futtergesundheit; bloss eine Zunahme des wasserlöslichen Stickstoffs kann als Veränderungsindex der Eiweißverbindungen betrachtet werden. Eine Steigende Löslichkeit weist eher auf eine Läsion der Eiweißstruktur auf.

2. Die erhaltenen Verdauungskoeffizienten beider Futterarten unterscheiden sich wenig untereinander; so kann man auf dieser Basis nicht richtig genug den Grad der Futterschädigung beurteilen.

3. Die Stickstoffretention ist deutlich niedriger bei Verfütterung des verdorbenen Futters, daher muss mit einer Verschlechterung des wirtschaftlichen Fütterungseffekts gerechnet werden. Es kommt zur Erniedrigung der Gewichtszunahme sowie zur Erhöhung der für 1 kg Gewichtszuwachs bedingten Futterportion.

4. Geschmack der mit verdorbenem Futter vermischten Futterportion ist schlechter und es muss mit einer Futterabneigung durch Tiere gerechnet werden.

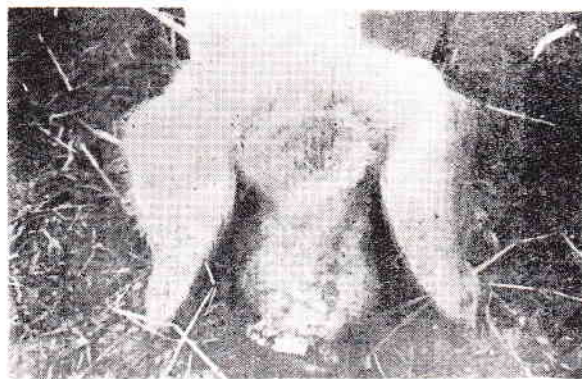
NOTATY Z PRAKTYKI

JAN CHWALIBÓG, ALFRED CHWISTEK
Gorzów Wlkp.

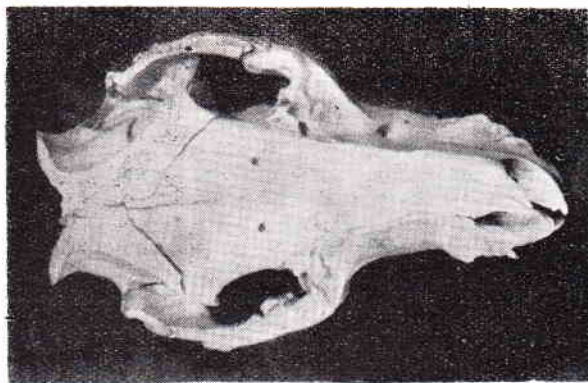
ZAKAŻNE ZANIKOWE ZAPALENIE NOSA (ZZZN) U ŚWIŃ NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ZIELONOGÓRSKIEGO

ZZZN u świń jest dotychczas rzadko spotykanym schorzeniem na terenie tut. województwa. Klasyczny przypadek tego schorzenia został stwierdzony latem 1961 r. w zagrodzie jednego z rolników gromady Krępiny pow. Sulęcín. Rolnik ten prowadzi własną chlewnię hodowlaną. Posiada knura zarodowego i maciory własnej hodowli (duża, angielska, biała). Wypadki zachorowania na ZZZN wystąpiły u dwóch warchlaków po ukończeniu 3 miesięcy życia.

Pochodziły one od różnych macior. Schorzenie rozpoczęło się stopniowymi zmianami w zakresie

Zdjęcia: Tadeusz Szymczyk — Biowet Gorzów Wlkp.

kości trzewioczaski oraz wypływem śluzowo-ropnym z oczu i nosa. Później nastąpiły krwawienia przybierające czasem formę krwotoków.

Po silniejszych krwawieniach temperatura wewn. warchlaków spadała do $37,9^{\circ}\text{C}$. Jeden z warchlaków został poddany ubojowi z konieczności.

Załączone zdjęcia przedstawiają głowę warchlaka za życia oraz zdjęcie z góry trzewioczaski po jej wypreparowaniu.

Reszta prosiąt obu macior nie wykazywała żadnych odchył od normy.

Adres autora: dr Jan Chwalibóg, Gorzów Wlkp., Bohaterów Warszawy 4.

MATYŁDA SZCZUDŁOWSKA

ZAPALENIE POWIEK I SPOJÓWEK USUNIĘTE ŚCISŁĄ DIETĄ

Z Katedry Chirurgii Wydziału Wet. WSR we Wrocławiu
Kierownik: doc. dr RYSZARD BADURA

Wyprysk sączący powiek (*eczema impetiginosum*) oraz ropne zapalenie spojówek (*conjunctivitis blennorrhoeica*) u psa 3-letniego długowłosego (Lhannaterrier) został uwidoczniiony, w sposób wyraźnie od-

Zapalenie powiek i spojówek usunięte ścisłą dietą

dający objawy chorobowe na załączonym zdjęciu. Skóra powiek o prawie zupełnie wypadłych włosach jest wilgotna od wysięku, zlepiającego włosy na grzbiecie nosa i między oczami w rodzaj kosmyków brudnych i suchych. Nadają one oczom znamieny wygląd schorowanych, o zmniejszonych szparach powiekowych w następstwie istniejącego co powinien czas powiększisku, wywołanego odruchem ze zbolatych powiek i spojówek.

Ropienie spojówek wyprzedzało o dwa tygodnie zmiany wypryskowe powiek, a te ostatnie liczyły do chwili zdjęcia dziesięć dni. Było ono następstwem już dawniej toczącego się zapalenia spojówek z ropnym wysiękiem, wydostającym się w chwili powiększisku na skórę dolnych i górnych powiek. U psa takiego jak okaz opisany uważa się długie bujne włosy oczu za czynnik mechaniczny, stale drażniący spojówki i rogówki, który w końcu doprowadza do zapalenia i jest odpowiedzialny za jego podtrzymywanie. Lecz wszystkie psy tego pokroju, a więc bujno- i długowłose musiały by w ten sam lub w podobny sposób chorować na oczy, a jednak chorują tylko niektóre. Ponadto usunięcie włosów z pobliża chorych oczu powinno spowodować rychłe polepszenie i wygojenie sprawy chorobowej, jak to stale obserwuje się po usunięciu ciała obcego, gdy ono wywołuje zapalenie spojówki. Jednak tak nie jest. Dowodzi tego i opisany przypadek, w którym gdy pies zaczął łzawić z początkiem choroby wystrzyżono włosy z sąsiedztwa oczu i odsłonięto je zanim rozwinęły się zmiany wypryskowe na skórze powiek. Uporczywe więc zapalenie spojówek w danym przypadku wynikło pod wpływem czynników wewnętrznych ustroju, w rodzaju chorobotwórczych odruchów trzewiowo korowych, powstających na tle zaburzeń przemiany przy nadmiernym żywieniu. Za takim ujęciem przemawia nagle polepszenie i rychłe ustąpienie objawów chorobowych po zastosowaniu przez dobę, diety ścisłej, ograniczającej się później do żywienia raz dziennie w ciągu pięciu dni aż do wyzdrowienia.

Zwrot tego rodzaju w przebiegu dotąd uporczywego procesu wskazywał na związek między żywieniem a utrzymywaniem się objawów chorobowych oczu. Zmiana żywienia na bardziej skąpe, a w następstwie polepszenie i wygojenie zapalenia powiek i spojówek kazały domyślać się istnienia czegoś w rodzaju tzw. nadmiarów żywnościowych, obciążających gospodarkę ustrojową i w ten sposób wyzwalających nieprawidłowe odruchy, przeszkadzające ustępowaniu przedstawionego schorzenia oczu.

Adres autora: dr Matylda Szczudłowska, Wrocław, ul. Łukasiewicza 13 m 4.

LUDWIK MALKOWSKI

PZLZ Kraków

CIĘCIE CESARSKIE U KROWY W LEWEJ SŁABIŹNIE

Podobnie jak w każdej dziedzinie nauk, tak i w pracy lekarza weterynarii praktyka, staramy się osiągnąć coraz to lepsze wyniki, przez stosowanie coraz to skuteczniejszych i dostępniejszych metod zabiegów lekarsko - weterynaryjnych.

W doniesieniu niniejszym dorzucam kilka uwag na temat laparatomii przy ciężkich porodach u bydła. Od czasu, kiedy cesarskie cięcie u krów zaczęto stosować, coraz więcej lekarzy wet., wykonuje je ratujące cenne sztuki od uboju z konieczności.

Cięcie cesarskie u krowy może wykonać każdy lekarz wet. bez specjalnego wysiłku i w bardzo krótkim czasie (w porównaniu z embriotomią) i dlatego należy je zawsze stosować tam, gdzie nie mamy gwarancji, że przeprowadzimy poród pewnie i szybko bez zabiegu chirurgicznego.